

STEKLARNE

Celje - skladišče

D-Per

545/1983

1119831012, MAJ

COBISS o

OSR:3049 KNJ. CELJE

Glasilo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE**Leto 11****Rogaška Slatina****Maj 1983****Dan mladosti ...**

Tokrat drugače!

Dan mladosti ... Kaj vse ne pomislimo ob teh dveh besedah!?

Pionirji in mladi pričakujejo ta dan s široko razprtimi očmi, polni idealizma, mladostne razigranosti, z enim samim, za vse najpomembnejšim imenom Tito.

V počastitev dneva mladosti prirejamo veliko različnih manifestacij; od delovnih akcij do kulturnih in športnih prireditev s tradicionalno štafeto mladosti, ki potuje po vsej Jugoslaviji, mladi pa jo spremljajo z vso ljubeznijo, s spoštovanjem in z velikim »Hvala« ob spominu na velikana naše revolucije.

Vendar pa sedanji mladi rod slavi svoj praznik s težjim bremenom družbene resničnosti na plečih, kot so ga slavili nekaj starejši vrstniki pred njim, s številnimi vprašanji, ki ostajajo brez odgovora, z vznemirjenjem in občutkom zapostavljenosti, vendar nikakor ne brez upanja na boljši jutrišnji dan!

Danes je povsem jasno, da lahko utrepa izhod iz težav samo delavski razred in mladina, ki je sposobna, polna znanja in pripravljenosti, življenjsko zainteresirana za stabilizacijo in za utrditev socialističnega samoupravljanja. Treba je le sprostiti ustvarjalne moči in dati mladim mesta, ki jim po znanju in sposobnostih gredo, da se zaposlovanje mladih hitreje in pravičneje uveljavi ...

Čeprav je res, da je usoda družbe tudi usoda mladine, nedvomno drži, da je mladi rod nasploh, zlasti pa še delavska in kmečka nešolana

mladina v zelo težkem, neugodnem položaju!

Vse od lanskih kongresov družbenopolitičnih organizacij se pogovori mladih ne nehajo. Organizirajo posvetovanja, tribune, sestanke pa tudi časniki so naenkrat polni članikov o problemih mladih. To gotovo ni presenetljivo, saj so tako v sedanji gospodarski krizi perspektive mladih vsaj za odtenek jasnejše in lepše!

ZVEZDANA

Preberite!

Gospodarili smo dobro!	2
Zastavljene cilje moramo uresničiti	4
Pravilnik o inventivni dejavnosti	7
Rok za prošnje je 19. junij!	6
Sprejeli smo nove sodelavce	7
Prijavljenih 120 učencev	8
Pot v ZDA, bolniški izostanki, osebni dohodki itn.	8
Nakopičene težave	9
Da ne bo nejasnosti!	10
V aprilu 1414 delavcev	11
Maks Mrcina	11
Pomembno družbeno priznanje Valterju Jordanu	12
Kozjanski kulturni teden	13
Zanimanja ne manjka ...	14
Uspešni v organizaciji in v tekmovanjih	14
Veseli »Glažarčki«	15
Nagradna križanka št. 105	16

Primerjalni podatki o lanskem gospodarjenju v naši grupaciji

Gospodarili smo dobro!

Delavci naj bi primerjali poslovne in gospodarske dosežke v svojih temeljnih organizacijah z dosežki delavcev v sorodnih temeljnih organizacijah oziroma s povprečjem svoje grupacije. Zato smo spet pripravili takšno primerjavo, narejeno iz kazalcev službe družbenega knjigovodstva po podatkih iz zaključnih računov za leto 1982.

Osnovna značilnost o poslovanju naših temeljnih organizacij, če jih primerjamo s poslovanjem sorodnih tozdov, je, da so naši tozdi precej bolj povečali dohodek in ustvarili večjo akumulacijo v primerjavi z dohodkom od povprečja grupacije. Iz obsežne preglednice, v kateri so izmed dvainštiridesetih tozdov zajeti tisti, s katerimi se lahko neposredno primerjamo, je mogoče razbrati še veliko več zanimivih ugotovitev...

Dinamična rast zaposlovanja

V primerjavi z dosežki v letu 1982 se je v letu 1982 število zaposlenih v grupaciji »proizvodnja ostalega stekla« s šifro dejavnosti 011-219 povečalo kar za 10 odstotkov. To je v tem času zares visoka rast!

Tako je bilo v naši grupaciji, ki sicer ne zajema proizvodnje embalažnega in ravnega stekla, lani zaposlenih povprečno 14.138 delavcev oziroma za

10% več kot v letu 1981. Med delovnimi organizacijami insicer Industrija stakla i kristala Zaječar in skopska industrija stekla ter steklene volne. Zaječarska steklarna ima že šest brusilnic, ki skupaj zaposlujejo kar 2.339 delavcev. V letu 1982 je začela obratovati brusilnica v Preševu s 384 zaposlenimi. Tudi v tozdu I te delovne organizacije, ki proizvaja gladko oziroma prešano svinčeno steklo, se je zaposlenost

povečala za 6%... Skopska steklarna pa ima že pet brusilnic, od tega štiri dislocirane ali prostorsko izločene, ki skupaj zaposlujejo 798 delavcev.

Torej se nam, če se bo tako nadaljevalo, prav kmalu – še posebej, če bo sproščen uvoz z Vzhoda – obeta preplavitev domačega tržišča z izdelki svinčenega brušenega stekla. Zato bodo verjetno še toliko pomembnejši izvoz in razvijanje novih programov ter diferenciacija ali razločitev na domačem tržišču.

Takšno hitro zaposlovanje v pretežni meri neizšolanega kadra gotovo ne pomeni kakovostnega premika, kajti taki proizvajalci se bodo le stežka vključili v mednarodno delitev dela z izvozom na konvertibilna tržišča, domači trg pa bo slej ko prej postal premajhen; še zlasti ob nenehnem padanju kupne moči prebivalstva.

Akumulacija in osebni dohodki

V povprečju je delavec v naši grupaciji ustvaril le 311.030 dinarjev dohod-

Primerjava o dosežkih sorodnih tozdov iz grupacije »Proizvodnja ostalega stekla« (011-219) iz zaključnih računov za leto 1982 v dinarjih in indeksih (v oklepajih) za obdobje 1982/81 po kazalcih iz 140. člena zakona o združenem delu in po ostalih izvedenih kazalcih

Temeljna organizacija	Povprečno zaposlenih delavcev konec meseca	Dohodek na delavca	Akumulacija v dohodku	Akumul. in amor. glede na povpr. upor. sredstva
Povprečje grupacije SFRJ	14.138 (110)	311.030 (117)	14,3 (104)	10,6 (106)
Povprečje grupacije SRS (baza ur)	2.541 (106)	461.168 (124)	14,6 (101)	21,9 (114)
Vsi proizvodni tozdi steklarne B. Kidrič ¹	1.239 (-)	468.346 (113)	19,6 (94)	21,2 (108)
Osnovna izdelava	419 (102)	600.085 (137)	23,2 (94)	28,8 (115)
Dodelava	168 (102)	464.332 (144)	23,6 (123)	29,1 (152)
Kristal	365 (106)	473.878 (131)	19,6 (94)	23,9 (104)
Dekor Kozje	146 (121)	355.667 (120)	2,5 (23)	4,1 (41)
Dalmacijakristal Vrgovac	86 (-)	160.277 (135)	3,5 (121)	6,6 (194)
Tehnokristal Kardeljevo	55 (-)	154.313 (106)	- (-)	8,6 (169)
Ročna in polavtom. predelava stekla Hrastnik	552 (101)	435.757 (124)	5,2 (179)	10,4 (158)
ISK Zaječar, OOUR I ²	1.206 (106)	349.035 (145)	13,5 (147)	11,8 (157)
Kristal Samobor, OOUR Oblikovanje	250 (111)	273.677 (95)	2,8 (68)	9,3 (100)
OZT ISSS Skopje, ručno duvano staklo ³	338 (107)	336.535 (113)	2,7 (18)	2,7 (37)
Ručno trgovačko staklo Paračin	1.267 (104)	160.986 (101)	- (-)	3,3 (220)
Steklo, Slovenska Bistrica	339 (101)	325.971 (109)	6,5 (37)	9,3 (64)
Fabrika stakla Ukra, Alibunar	183 (98)	184.328 (110)	0,8 (44)	6,2 (163)
Fabrika stakla Prokuplje	439 (108)	187.402 (98)	0,8 (8)	7,7 (79)
Oplemenjivanje stakla Samobor ⁴	398 (104)	266.972 (109)	13,1 (354)	12,4 (221)
ISK Zaječar, OOUR II	688 (108)	218.447 (140)	13,6 (116)	17,4 (176)
ISK Zaječar, OOUR Kutina	463 (113)	227.272 (134)	- (-)	8,8 (74)
ISK Zaječar, OOUR Sokobanja	287 (108)	227.137 (144)	5,4 (84)	8,3 (97)
ISK Zaječar, OOUR Kladovo	353 (107)	220.428 (125)	5,9 (86)	7,8 (98)
ISK Zaječar, OOUR Pehčevo	184 (102)	178.015 (126)	1,3 (11)	1,6 (5)
ISK Zaječar, OOUR Preševo	384 (-)	53.224 (-)	2,7 (-)	4,2 (-)
OZT ISSV Kristal, gravura Skopje	164 (109)	155.152 (84)	0,1 (9)	6,9 (168)
OZT ISSV Kristal, gravura Kratovo	154 (117)	112.598 (172)	3,8 (62)	8,0 (73)
OZT ISSV Kristal, gravura S. Izvor	190 (128)	169.127 (108)	- (-)	2,9 (56)
OZT ISSV Kristal, gravura Kruševo	145 (131)	79.270 (31)	- (-)	1,4 (6)
OZT ISSV Kristalog. Debar	145 (112)	183.770 (114)	5,9 (211)	6,4 (152)

ka, kar je samo za 17% več kot v letu 1981. To pomeni, da dohodkovna učinkovitost ni zadovoljiva. Precej bolj je v tej grupaciji v Sloveniji, kjer je bil dohodek dokaj večji. In enako velja za njegovo rast. Kljub temu pa temeljne organizacije še ne izločajo nekaj sredstev za akumulacijo, vendar predvsem na račun precej višjih osebnih dohodkov, kar velja predvsem za brusilnice zaječarske steklarne in skupne steklarne, kjer so bili povprečni mesečni neto osebni dohodki na delavca daleč pod povprečjem grupacije, da pri tem zaostanka za povprečjem gospodarstva niti ne omenjamo... Pri tem je vredno dodati še to, da je bil lansko leto povprečni mesečni neto osebni dohodek zaposlenega v Kratovu samo 4.483 dinarjev! Nizka akumulativnost, pa še ta na račun izredno nizkih osebnih dohodkov, je podatek, ki nikakor ne govori v prid tako dinamičnemu zaposlovanju, četudi je res, da so vse omenjene brusilnice postavljene na manj razvitih območjih, kjer je nezaposlenost še kako boleča.

Visoka rast izgub

Vsak zaposleni delavec v naši grupaciji je v lanskem letu v povprečju »prigospodaril« 28.255 dinarjev izgube, kar je za 125% več kot leto prej. Med tozdi, prikazani v preglednici, so slovali z izgubo: Ručno trgovačko staklo Paračin, Kristalgravernica Kruše-

vo in Tehnokristal iz Kardeljeva. Sicer pa so zdaleč najslabše poslovale delovne organizacije, ki so proizvajale steklena vlakna in stekleno volno, saj so vse tri temeljne organizacije, zajete v obdelavo, izkazovale visoko izgubo (od 244.000 do 347.000 dinarjev na zaposlenega delavca).

Če se bodo nadaljevale neugodne poslovne razmere, težave v oskrbovanju s surovinami in z repromateriali, visoka rast cen zanje in če bo še naprej upadala življenjska raven, moramo pričakovati nadaljnje poslabšanje gospodarskega položaja temeljnih organizacij naše grupacije.

Naše temeljne organizacije uspešne ...

Če primerjamo dosežke naših proizvodnih tozdov z dosežki vseh tozdov naše grupacije v Jugoslaviji in z dosežki te grupacije v SR Sloveniji, ugotovimo predvsem tole:

1.

Skupaj so proizvodni tozdi steklarne (vključena sta tudi tozda Dalmacija-kristal in Tehnokristal) ustvarili večji dohodek na delavca, kot je ustvarjeni dohodek povprečja grupacije v Jugoslaviji, pa tudi večjega od povprečja v Sloveniji. Še nekaj ugodnejša je slika, če primerjamo s povprečji posamezne naše tozde. Tudi indeks rasti dohodka je večji od povprečja.

2.

Ob večjem dohodku so naše temeljne organizacije v povprečju namenile za akumulacijo večji delež dohodka od povprečja obeh grupacij in sicer je bil delež akumulacije v dohodku naših tozdov 19,5%, medtem ko je bil delež povprečja grupacije v SFRJ 14,3% in delež grupacije v SR Sloveniji 14,6%.

3. **izločena**

Tudi razmerje med dohodkom in povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi naših tozdov je precej ugodnejše od povprečja v grupaciji, saj so naše temeljne organizacije na dinar porabljenih poslovnih sredstev ustvarile dvakrat več dohodka kot povprečje grupacije.

Opombe:

¹ Vključena sta tudi tozda Tehnokristal in Dalmacijakristal!

² ISK Zaječar = Industrija stakla i kristala Zaječar

³ OZT ISSS Skopje = Organizacija združenega dela Industrija stakla in steklene volne Skopje

⁴ Od tod naprej so predstavljene brusilnice!

⁵ Kazalci so:

A = dohodek na delavca

B = akumulacija glede na povprečno uporabljena sredstva

C = čisti osebni dohodek na delavca

D = povprečno uporabljena sredstva na delavca

Celotni prihodek glede na uprabljena sredstva	Povprečno uporab. sredstva na delavca	Čisti dohodek na delavca	Čisti osebni dohodek na delavca	Mesto v grupaciji po kazalcih: ⁵⁾			
				A	B	C	D
153,3 (95)	823.326 (135)	213.591 (113)	10.894 (124)	-	-	-	-
173,5 (1007)	589.395 (130)	301.677 (120)	13.179 (126)	-	-	-	-
257,3 (97)	535.602 (124)	338.996 (132)	13.001 (134)	-	-	-	-
236,0 (95)	675.698 (121)	428.557 (134)	14.928 (135)	7.	6.	3.	22.
257,2 (117)	423.303 (118)	335.940 (143)	11.548 (132)	14.	2.	21.	36.
271,2 (79)	439.560 (120)	347.746 (131)	13.200 (135)	15.	5.	15.	35.
390,0 (52)	715.094 (194)	243.104 (115)	12.572 (131)	22.	28.	18.	21.
304,8 (186)	323.872 (92)	122.411 (124)	7.912 (1317)	-	-	-	-
263,4 (160)	226.139 (83)	113.720 (94)	9.661 (133)	40.	-	30.	40.
166,4 (98)	538.945 (141)	262.790 (120)	13.189 (122)	16.	20.	11.	26.
142,2 (89)	1.539.663 (220)	232.517 (135)	11.486 (134)	20.	23.	19.	8.
179,3 (87)	292.157 (99)	173.581 (90)	13.567 (140)	24.	25.	9.	39.
127,2 (99)	906.048 (131)	210.343 (108)	10.477 (126)	21.	30.	24.	15.
183,0 (98)	408.349 (122)	131.518 (118)	10.700 (134)	38.	-	23.	34.
190,5 (89)	613.944 (131)	256.889 (110)	13.022 (124)	23.	22.	12.	23.
181,6 (91)	414.929 (114)	165.504 (112)	8.548 (132)	34.	32.	36.	33.
160,0 (83)	456.816 (121)	132.454 (91)	8.216 (114)	33.	34.	39.	29.
351,1 (89)	375.361 (134)	184.892 (113)	12.127 (141)	25.	15.	16.	37.
121,3 (101)	185.886 (96)	171.875 (131)	8.349 (130)	31.	8.	37.	42.
149,0 (109)	866.715 (195)	140.888 (119)	8.551 (135)	28.	-	35.	17.
149,6 (102)	485.893 (140)	163.207 (131)	9.119 (142)	29.	26.	32.	27.
146,6 (104)	452.880 (141)	163.316 (116)	9.816 (128)	30.	24.	29.	30.
145,9 (97)	297.834 (560)	143.818 (112)	8.087 (136)	36.	31.	40.	38.
132,9 (-)	559.697 (-)	49.901 (-)	6.534 (-)	44.	35.	45.	25.
149,6 (88)	122.413 (114)	125.696 (085)	9.319 (108)	39.	36.	31.	45.
168,2 (99)	59.835 (62)	88.717 (76)	4.483 (85)	42.	18.	46.	46.
145,2 (56)	172.107 (126)	138.080 (104)	8.249 (112)	37.	-	38.	43.
120,2 (60)	416.956 (187)	58.893 (29)	7.321 (100)	43.	-	44.	32.
193,1 (114)	220.924 (137)	136.570 (115)	7.329 (116)	35.	19.	43.	41.

4.

Povprečni mesečni čisti osebni dohodek na zaposlenega delavca je bil v naših tozdih precej večji od povprečja grupacije. V vseh naših šestih proizvodnih tozdih (vključno z obema iz Dalmacije!) je bil 13.001 dinar ali za 19,3% večji od povprečja grupacije v SFRJ in za 2,8% večji od povprečja grupacije v SR Sloveniji (seveda, brez

dalmatinskih tozdov!)

Torej lahko nasplošno sklenemo ta naš prikaz z ugotovitvijo, da so naše temeljne organizacije poslovale, če leto primerjamo v poslovanjem naše grupacije, uspešno. To lahko pripisemo uspešnemu izvozu in ustrezni strokovni usposobljenosti naših sodelavcev. Čeprav sicer res nimamo točnih podatkov o tem, kolikšen delež celot-

nega prihodka je vsaka temeljna organizacija v grupaciji ustvarila z izvozom na konvertibilno tržišče, pa vemo, da so ti deleži precej nižji od deležev, ki veljajo za naše temeljne organizacije!

Pred vami so, cenjene bralke in cenjeni bralci, torej zanimivi podatki. Oglejte si preglednico in primerjajte podatke!

Z. N.

Prvi trije meseci poslovanja v tem letu...

Zastavljene cilje moramo uresničiti

Že je konec maja in ocena o našem poslovanju v letošnjem prvem četrtletju, ki smo jo obravnavali na zborih delovnih ljudi, je že precej odmaknjena. A prav je, da vseeno opozorimo na nekatere značilnosti in da nakažemo naše osnovne naloge za naslednje mesece...!

»Planski kazalci niso bili doseženi...«

To je osnovna ugotovitev, ki se je vlekla skozi vsa poročila... Proizvodnja, celotni prihodek pa tudi izvoz niso bili taki, kot smo si jih zastavili s planskimi okvirji. Objektivni vzroki, da niso dosegli ugodne rasti dohodka, so izpad prodaje in večje neplačane terjatve.

Določene slabosti pa so se pokazale tudi v sami proizvodnji. Mislim na po-

večan delež bolniških izostankov z dela in mnogo zahtevnejša naročila – predvsem za tuja tržišča, ki so vplivali na velik odpadek, pa zato količinski kazalci o proizvodnji niso bili zadovoljivi. In svoje je naredila še slabša kakovost steklene mase zaradi močno zostrenih zahtev po kvalitetnih izdelkih. Zato bomo morali v bodoče delati še bolj zavzeto, bolj kakovostno in bolj odgovorno.

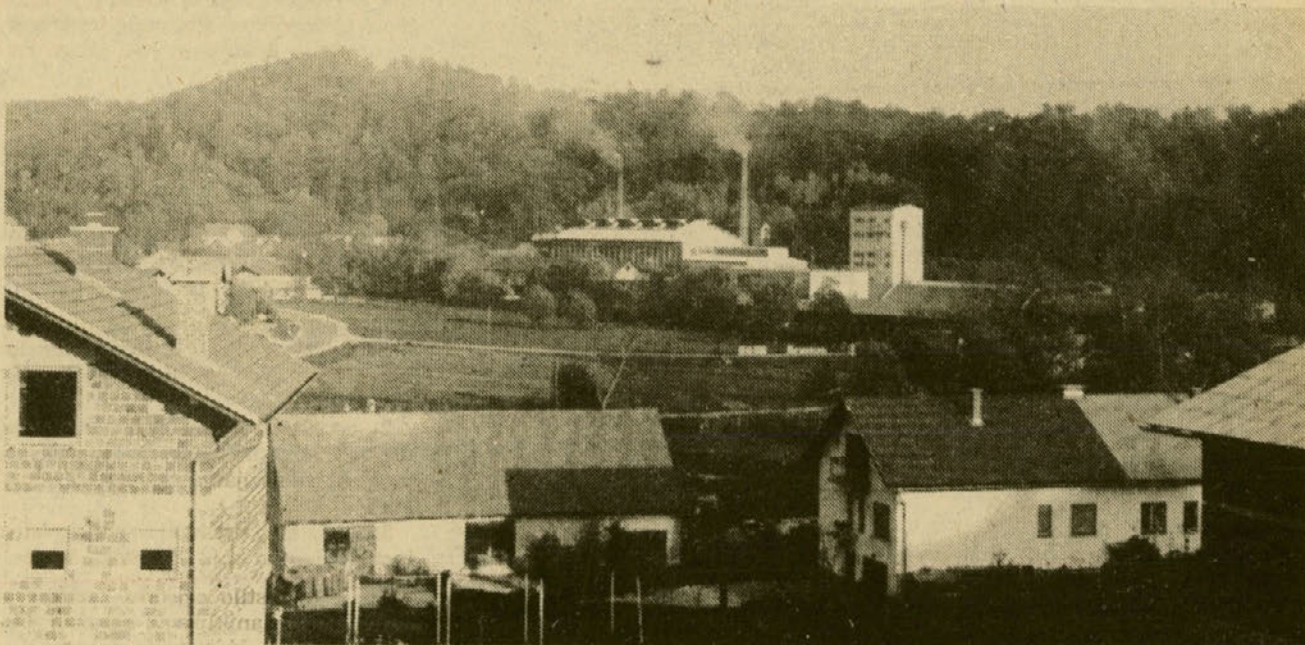
Da se ne bomo napačno razumeli: gre za to, da bi delali več, ampak gre za

to, da bi delali bolj kakovostno in bolj odgovorno! »Disciplina« je beseda, o kateri vse preveč govorimo, a se je v vsakdanji praksi ne držimo, kot bi se je morali. Taka je bila ena izmed ugotovitev seje družbenopolitičnih organizacij. Poudarjeno je bilo, da se moramo hitreje prilagajati spremenjenim zahtevam kupcev in da moramo posamezne nepravilnosti v proizvodnem procesu odkrivati prej in da je treba tudi sproti ukrepati!

S surovinami in z repromaterialom zadovoljivo oskrbljeni

V prvem tromesečju smo bili s surovinami, z reprodukcijskim materialom

Na travniku pred steklarno je predviden prostor za razširitev naše delovne organizacije – foto Z. Novak

in z energijo dobro preskrbljeni. Določene težave so nastopile v začetku drugega tromesečja, ki pa smo jih že odpravili, zato nam surovin, repromaterialov in energije ne bo primanjkovalo. Prav preskrbljenost z njimi ter zagotovljena naročila do konca prvega polletja pa so pogoj za uspešno delo. Zavedati se moramo, da se v precej delovnih organizacijah otepajo s pomanjkanjem repromateriala, predvsem iz uvoza, in da so zastoji v proizvodnji zaradi tega pogost pojav. Ker smo pri nas brez takšnih težav, smo dolžni storiti vse, da bo naš proizvodni in izvozni učinek kar najboljši.

Gospodarski položaj izvoznikov se zopet poslabšuje!

Vseeno pa ne moremo mimo ugotovitve, da se gospodarski položaj pretežnih izvoznikov spet poslabšuje.

Skokovita rast cen repromateriala in energije na domačem tržišču in tudi uvoznih surovin ter repromaterialov načenjajo gospodarnost njihovega poslovanja. Če dodamo temu še to, da so našim izdelkom na domačem tržišču cene nespremenjene že od lanskega aprila, ko nam je bilo odobreno njihovo povečanje za 15 odstotkov, in da na tujih tržiščih ni prav nobenih izgledov za povečanje cen, potem pri sedanji stopnji inflacije ni mogoče pričakovati vsakoletnega izboljšanja poslovnih rezultatov in večje akumulacije, četudi so devizni tečaji precej bolj realni ali stvarni, kot so bili v preteklosti.

Zato tudi družbeni dogovor o usmerjeni delitvi dohodka spričo prave eksplozije naraščajočih cen že v prvih mesecih leta ter ob že nestvarnih resolucijskih okvirih sploh ne ustreza več. Smo, namreč, že močno zaostali za načrtovanimi gospodarskimi toko-

vi. In sedanje divje naraščanje cen z naraščanjem življenjskih stroškov še toliko bolj prizadeva industrijo, kakršna je naša, ki vsebuje velik delež živega dela... Tudi nekatere druge izvozno uspešne industrijske panoge so delovno intenzivne in zahteve po rasti osebnih dohodkov prav gotovo zavratalno ali vsaj nespodbudno vplivajo na akumulativnost. Pa tudi bremena za skupno porabo so za nas, pretežne izvoznike, še vse prevelika!

Zato je prav, če sklenemo naslednje: S še bolj zavzetim in odgovornim delom moramo storiti vse, kar je v naših močeh. Seveda pa bo tudi družba morala sprejeti določene ukrepe, da omogoči še uspešnejše vključevanje v izvozna prizadevanja vseh tistih kolektivov, ki za to imajo možnosti. Izvoz smo vendarle opredelili za našo primarno ali prednostno nalogo!

Z. N.

Kmalu v javni razpravi predlog za...

Pravilnik o inventivni dejavnosti

Da bi pospešili inventivno dejavnost v naši steklarni, je komisija za inovacije skupaj s strokovnimi delavci pripravila osnutek pravilnika o inventivni dejavnosti, ki bo v kratkem predložen v javno razpravo in delavskemu svetu v obravnavo ter sprejetje.

Glavni namen pravilnika je motivirati ali spodbujati delavce za ustvarjalno dejavnost, s čimer naj bi razvijali sodobno domačo tehnologijo, povečevali produktivnost dela in kakovost izdelkov, izboljševali delovne razmere in nasploh vse človekovo okolje. Razvojno stopnjo vsakega narodnega gospodarstva se v svetu danes meri tudi po številu izdanih patentov za izume, ustvarjene v določenem časovnem obdobju. Tako ni naključje, da so države z največjim številom patentov na prebivalca v samem svetovnem vrhu tudi po narodnem dohodku na prebivalca!

S pravilnikom bomo urejali zlasti izume, modele in vzorce, tehnične izboljšave in koristne predloge, torej vse tiste oblike inventivne dejavnosti, ki jih je mogoče uresničiti v naši steklarni in ki uresničeni lahko prispevajo svoj delež k povečanju našega dohodka ali k zmanjšanju naših proizvodnih stroškov.

Izum

Izum pomeni novo rešitev opredeljenega tehničnega problema, ki je rezultat ustvarjalnega dela, ki je industrijsko in tehnično izvedljiv in ki se ga da uporabiti v industrijski proizvodnji ali v kakšni drugi gospodarski

oziroma negospodarski dejavnosti. Za izume se ne šteje načel in pravil, znanstvenih odkritij ter računalniških programov. Izum se zavaruje s patentom, ki ga izda zvezni zavod za patente.

Model in vzorec

Z modelom se zavaruje novo zunanjo obliko določenega industrijskega ali obrtnega izdelka oziroma njegovega dela.

Z vzorcem se zavaruje novo sliko ali risbo, ki se jo dá prenesti na določen industrijski ali obrtni izdelek oziroma na njegov del.

Tehnična izboljšava

Za tehnično izboljšavo se šteje vsako racionalizacijo dela ali delovno izboljšavo, ki nastane z uporabo znanih tehničnih sredstev in tehnoloških postopkov v vseh fazah delovnega procesa in s katero se doseže: povečanje dohodka organizacije združenega dela, povečanje produktivnosti dela, izboljšanje kakovosti proizvodov, prihranek na materialu, prihranek na energiji, boljše izrabo strojev in instalacij, izboljšanje tehnične kontrole proizvodov, izboljšanje varnosti pri delu ali izboljšanje varstva in napredek

človekovega okolja. Za tehnično izboljšavo se šteje tudi rešitev tehničnega problema, kateremu ni izdano patentno varstvo, če izpolnjuje pogoje za priznanje tehnične izboljšave.

Koristen predlog

Za koristen predlog se šteje najrazličnejše predloge za izboljšanje organizacije dela na področju administracije, knjigovodstva, statistike, planiranja, prometa blaga in storitev, predloge za prilagoditev že znanih tehničnih izkušenj in postopkov ter druge koristne predloge.

Postopek z inventivnimi predlogi...

Inovator mora o svoji inovaciji v rokih, ki jih določa pravilnik, obvestiti komisijo za inovacije. To obvestilo mora vsebovati:

1. natančen opis inovacije, njene tehnične lastnosti in podrobnosti ter risbe in skice, ki so potrebne, da je inovacija razumljiva;
2. podatke o tem, ali je bila inovacija ustvarjena na inovatorjevo pobudo ali v okviru opravljanja rednih del in nalog;
3. podatke o tistih, ki so sodelovali z inovatorjem in opis njihovega deleža.

Če je obvestilo oziroma predlog o inovaciji pomanjkljiv ali nerazumljiv, mora komisija inovatorju določiti do-

datni rok, v katerem ga je treba dopolniti. Če je inovatorju pri tem potrebna strokovna pomoč, mu jo je komisija za inovacije dolžna zagotoviti.

Odškodnine in nagrade

Za ustvarjene in sprejete inovacije pripadajo inovatorjem odškodnine in

nagrade. Osnova za izračun odškodnin in nagrad je gospodarska korist, dosežena z inovacijo, s katero se zmanjšuje čas izdelave proizvodov, povečuje produktivnost ali zmanjšuje stroške, kar vse prinaša boljše poslovne rezultate.

Odškodnine za sprejete predloge inovacij se določa po naslednji tabeli:

Enoletna gospodarska korist v dinarjih	Odškodnina v dinarjih
Do 50.000	10%, vendar najmanj 500
Od 50.001 do 100.000	5.000+9% za razliko nad 5.000
Od 100.001 do 1.000.000	10.000+7% za razliko nad 100.000
Od 500.001 do 1.000.000	50.000+4% za razliko nad 500.000
Od 1.000.001 do 5.000.000	70.000+3% za razliko nad 1.000.000
Od 5.000.001 do 10.000.000	200.000+2% za razliko nad 5.000.000
Od 10.000.001 naprej	300.000+1% za razliko nad 10.000.000

Tako izračunane odškodnine se korigira ali popravi še s posebnim korekcijskim faktorjem »Kf«.

Glede na vrsto inovacije pripada inovatorjem odškodnina različno število let; odvisno pač od tega, kako dolgo inovacija prinaša gospodarsko korist. Vendar je to za izume največ sedem let in za tehnične izboljšave največ tri leta! Za vzorce in modele ter za koristne predloge pripada inovatorjem enkratna nagrada.

Za tiste inovacije, ki so ustrezno zavarovane in ki se jih ne uporablja ter za tiste inovacije, za katere ni mogoče ugotoviti gospodarskega učinka, pripadajo inovatorjem enkratne nagrade v višini, kot jo določa pravilnik, in v odvisnosti od njihove pomembnosti!

ALOJZ JUHART

Četrti razpis stanovanjskih posojil

Rok za prošnje je 19. junij!

Na podlagi 51. in 65. člena samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za urejanje stanovanjskih vprašanj delavcev tozdvov in delovne skupnosti skupnih služb, združenih v delovni organizaciji Steklarna »Boris Kidrič«, ter na podlagi sklepa odbora za družbeni standard, sprejetega 19. maja letos, objavlja steklarna četrti razpis za pridobitev stanovanjskega posojila za gradnjo ali prenovitev stanovanjske hiše v zasebni lasti v skupnem znesku 4.000.000 dinarjev.

Za posojilo po tem razpisu lahko zaprosijo delavci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da združujejo delo v katerem izmed tozdvov ali v delovni skupnosti skupnih služb Steklarne »Boris Ki-

drič«, Rogaska Slatina, in nimajo rešenega stanovanjskega vprašanja, oziroma da bodo izpraznili družbeno najemno stanovanje, za katerega ima razpolagalno pravico steklarna;

- da še niso dobili stanovanjskega posojila v realni ali stvarni višini;

- da imajo zagotovljeno lastno udeležbo ali končano III. fazo gradnjo stanovanjske hiše;

- da bodo posojilo uporabili za gradnjo ali prenovitev stanovanjske

Nenehno v gibanju... Delovni tempo steklarskih brigad ne pozna počitka! - foto Z. Novak

hiše v kraju, ki ni oddaljen od sedeža tozda ali delovne skupnosti skupnih služb steklarne več kot 20 kilometrov.

Posojilo za gradnjo stanovanjske hiše lahko znaša največ 30% vrednosti standardnega stanovanja, ki pripada prosilcu glede na število njegovih družinskih članov, posojilo za prenovitev stanovanjske hiše pa lahko znaša največ 50% posojila za gradnjo stanovanjske hiše, vendar največ 50% predračunske vrednosti prenovitvenih del. Višina posojila je odvisna tudi od povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana v letu 1982.

Če sta v steklarni zaposlena oba za-

konca, lahko ob izpolnjevanju zahtevanih razpisnih pogojev oba zaprosita za posojilo.

Posojilo za gradnjo stanovanjske hiše bo odobreno za največ do dvajset let in najmanj za 2 leti s 4-odstotno obrestno mero, posojilo za prenovitev stanovanjske hiše pa bo odobreno za največ do deset let in najmanj dve leti s 4-odstotno obrestno mero. Posojilo mora biti izkoriščeno v šestih mesecih po sklenitvi posojilne pogodbe.

Prošnji za posojilo je treba priložiti:

1. dokazilo o zagotavljeni lastni udeležbi oziroma o tem, da je prosilec že zgradil objekt do končane III. faze;

2. podatke o mesečnih dohodkih članov prosilčeve družine;

3. vinkulacijo ali izjavo v korist steklarne »Boris Kidrič«.

Prošnjo za posojilo je treba vložiti v tajništvo steklarne na ustreznem obrazcu, ki ga je mogoče dobiti pri vratarju steklarne ali v tajništvu. Rok za predložitev prošnje je 19. junija 1983.

Rezultati razpisa bodo objavljeni v tridesetih dneh po poteku roka za predložitev prošnje.

Informacije v zvezi s tem razpisom daje splošno-kadrovski sektor!

Rogaška Slatina, 19. maja 1983

Ob koncu prvega letnika skrajšanega programa usmerjenega izobraževanja

Sprejeli smo nove sodelavce

V letošnjem letu je sklenil izobraževanje prvi letnik tako imenovanega usmerjenega izobraževanja. Šolanje v skrajšanem programu za pomožnega brusilca kristalnega stekla, ki traja nekaj manj kot dve leti, so končali v Steklarski šoli tudi štipendisti tozda Dekor s Kozjega. Čeprav naj bi bil ta program nekaj manj zahteven, smo imeli med učenci osip, saj je šolanje izmed desetih učencev uspešno končalo le sedem. To pa hkrati tudi zagotavlja, da nam bo ta program zagotavljal dovolj izbran in zadovoljivo izšolan kader za opravljanje zahtevnega dela.

V aprilu smo pregledovali sklepne izdelke naših študentov in priznati moramo, da smo bili zadovoljni s prikazanim znanjem naših šolarjev; naj bo to tisto, pridobljeno pri teoretičnem pouku v Steklarski šoli, ali tisto, ki so si ga učenci pridobili s praktičnim poukom in ki so ga imeli v delavnici našega tozda.

Za to izdajo smo se odločili bralcem »Steklarja« predstaviti dva absolventa usmerjenega izobraževanja, ki sta po uspešnem šolanju v skrajšanem programu že v rednem delovnem razmerju v tozdu Dekor v Kozjem. To sta Lidija Resnik in Drago Mramor.

Lidija Resnik se je rodila leta 1966 v Kozjem. Izhaja iz delavske družine, ki ima svoj dom blizu Kozjega. Je vedno vesela in nasmejana, zato človek sklepa, da je zadovoljna s svojim delom... Tole je povedala v krajšem pogovoru:

»Če me vprašujete, kako sem se odločila za poklic steklobrusilke, naj povem, da sem zelo rada doma in prav to je največ vplivalo za odločitev, saj lahko svoj poklic opravljam v svojem rojstnem kraju. Res pa je, da so mi o steklobrusilskem delu pripovedovali tudi znanci, ki delajo v našem tozdu. Tudi ti so me navdušili za to delo. Svoje je prispevala še ekskurzija v osmem razredu, ko sem videla, kakšno je to delo... Zaradi vsega tega sem se oloči-

la za Steklarsko šolo in se vpisala v skrajšani program«.

kako ocenjuješ izobraževalni program, ki si ga končala?

»Šolo sem končala s prav dobrim uspehom. Program zame ni bil prezahteven. Mislim, da sem pridobila dosti novega znanja, ki mi bo koristilo za delo in za življenje. Škoda, da smo imeli premalo likovne vzgoje, saj je poklic steklobrusilca le povezan z zahtevo po ročnem oblikovanju!«

In kakšni so tvoji vtisi potem, ko si začela z rednim delom v proizvodnji?

»Za redno delo smo bili dokaj dobro pripravljeni. Tako sklepam po tem, da osvojim novo delo v okviru zahtev normativa v treh ali štirih dneh. Prav osebni dohodek je bil večji, kot sem ga pričakovala. Je pa zame kot začetnico bolj važno, da se še vedno kaj novega naučim.

Kolektiv, v katerega sem vstopila, sem dobro spoznala že med praktičnim poukom. Tu delajo zvečinoma mladi ljudje in mislim, da se kar dobro razumemo in da so odnosi med nami dobri. Z delom, ki ga prejemam po dnevnih nalogah, sem zadovoljna. Tako že naprej približno vem, kaj bom delala. In tudi s pomočjo, kadar delam nove faze, ki mi jo nudijo organizatorji dela, sem zadovoljna!«

Torej Lidija ni po naključju videti

zadovoljna. Zadovoljna je z delom, sodelavci in takšna bo zagotovo uspešna v življenju s svojim poklicem.

Drago Mramor se je rodil leta 1966 v vasi Ješovec pri Kozjem. Delavsko-kmečka družina in neposredna bližina steklarne njegovemu bivališču sta odločala, da je izbral steklobrusilski poklic.

Pogovor z Dragom bi lahko strnili v odgovor na eno vprašanje: Kako si se vključil v redno delo po končanem šolanju? Povedal je:

Prvi mesec dela sem bil deležen male kazni zaradi kvalitete dela, ki pa mi je bila obračunana še iz serije, ko nisem bil še v rednem delovnem razmerju. Drugače bi bil rezultat dober. Zavedam se, da sem si s šolanjem pridobil znanje, ki pa ga bo treba še izpolnjevati. Strinjam se z Lidijo, da nam ne bi škodilo, če bi imeli na šoli nekaj več likovnega pouka. Steklobrusilsko delo me veseli in upam, da bom v delu ob pomoči sotovarišev dobro napredoval...!«

Naj na koncu ocenimo še nekaj! Prva generacija učencev, ki je končala skrajšani program usmerjenega izobraževanja, že kaže določene proizvodne uspehe. Spodbuja tako nove člane kolektiva same, ki so pred kratkim končali šolanje, in spodbuja tudi delovni kolektiv, ki jih je sprejel medse. Kvalitetno opravljeno delo in v količini, kot so jo dosegli: Zinka Štefancič 99%, Jože Planinc 97%, Marjetka Latin 94%, Lidija Kodrin 93%, Lidija Resnik 97%, Drago Mramor 91% in Ivan Škopik 85% so rezultati za začetek, ki narekujejo, da mladim delavcem zanje čestitamo in jim zaželimo še novih delovnih uspehov!

—ček

Kako bo v šolskem letu 1983/84 na steklarski šoli?

Prijavljenih 120 učencev

Od uvedbe usmerjenega izobraževanja v Sloveniji je zanimanje osnovnošolcev za steklarske poklice močno naraslo. Presenečeni smo bili že na informativnem dnevu 3. marca, saj se ga je udeležilo kar 88 učencev. Do 1. maja pa se je prijavilo 58 učencev za skrajšani program in 62 učencev za srednji program, skupaj torej 120!

Na informativnem dnevu so dobili učenci informacije o učnih programih in vsebini programov, o možnostih za zaposlitev, o pogojih za vpis na šolo in za napredovanje po programih, o štendijah in o domu učencev ter o razmerah v njem.

Razpis za vpis v dva oddelka srednjega programa in v en oddelak skrajšanega programa, ki je bil objavljen v februarju, je v rednem roku potekel 25. marca. Do takrat se je prijavilo 55 kandidatov za srednji program in 53 kandidatov za skrajšani program. Na

pobudo uporabnikov v posebni izobraževalni skupnosti za kemijsko, farmacevtsko, gumarsko in nekovinsko usmeritev pa je Steklarska šola prosila za dodatni oddelak skrajšanega programa, kar je bilo na skupščini te skupnosti 11. maja odobreno.

Prijave za vpis smo na šoli sprejemali do 1. maja letos. Do dneva, ko smo sestavljali to poročilo, je bilo že prijavljenih 62 učencev za srednji program in 58 učencev za skrajšani program. Učenci so v prijavi navedli tudi poklic, ki ga želijo doseči. V skrajšanem programu so poklicne aspiracije ali že-

lje ustrezne in usklajene s potrebnimi uporabniki. V srednjem programu pa je kar 56 učencev izrazilo željo, da bi radi postali brusilci kristalnega stekla, štirje učenci bi radi postali steklopihači, dva učenca pa se o tem nista opredelila.

V sredo, 11. maja, smo na šoli testirali ali preizkusili ročne spretnosti prijavljenih učencev. Takoj ko bomo dobili rezultate o tem, bomo sklicali komisijo za vpis in že po 1. juniju bodo učenci zvedeli, če so sprejeti v zaželeni program. Seveda pa bodo morali vsi učenci pri vpisu predložiti že zdravniško potrdilo, rojstni list in spričevalo o uspešno dokončani osnovni šoli oziroma o končani osnovnošolski obveznosti.

MARJANA BRADIČ, profesorica, pedagoški vodja

Kratke zanimivosti...

Pot v ZDA, bolniški izostanki, osebni dohodki itn.

V tem kratkem pregledu vam sporočamo nekaj zanimivosti, ki posegajo na različna področja našega dela in življenja... Preberite jih, ne bo vam žal!

Na dolgo pot čez »Veliko lužo«...

Na daljše potovanje v ZDA sta 19. maja odpotovala vodja komerciale Franc Jankovič in direktor steklarne Jože Pelko. Na svojem trinajst dnevnem obisku v Združenih državah ameriških se bosta na prodajnih tednih v New Yorku sestala z vsemi našimi pomembnimi sedanji in pričakovanimi, potencialnimi odjemalci. Ker bodo sklepi iz teh pogovorov izredno pomembni za naše poslovanje v naslednjih mesecih in letih, bomo za junijsko izdajo »Steklarja« pripravili obsežno poročilo o tem potovanju.

Bolniški izostanek z dela po starem!

Bolniški izostanki z dela do 30 dni in nad 30 dni v urah so se v primerjavi z

enakim obdobjem leta 1982 v letošnjem gibali takole (Prikazano je obdobje januar-april 1983 z indeksi za enako obdobje leta 1982!):

Temeljna organizacija	Izostanki v urah	Indeksi 1983/82
Osnovna izdelava	26.313	136,5
Dodelava	12.093	122,9
Kristal	21.319	114,7
Dekor Kozje	10.058	163,1
Servisne dejavnosti	3.834	69,2
Delovna skupnost	5.481	105,4

Tedaj so se v vseh tozidih, razen tozida Servisne dejavnosti, letos v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta povečali! Kaj bomo storili, da se v naslednjih mesecih občutneje zmanjšajo?

Kaj pa naši osebni dohodki?

Izplačani povprečni mesečni neto osebni dohodki na delavca so bili v letošnjem obdobju januar-april v temeljnih organizacijah takile:

Temeljna organizacija	Povprečni mesečni neto OD v dinarjih
Osnovna izdelava	16.396,90
Dodelava	13.279,15
Kristal	15.124,45
Dekor Kozje	14.646,65
Servisne dejavnosti	17.197,15
Delovna skupnost	16.293,65

Skupaj, za vso steklaro, so izplačani osebni dohodki, če upoštevamo vsa izplačila v letošnjem letu in v enakem obdobju leta 1982, porasli letos v primerjavi z lanskimi za 5,9%!

Za deset dni letovanja na morju samo 2.500 dinarjev

Za desetdnevno dopustovanje v naših počitniških hišicah v Dajli bo treba

Nakopičene težave

Delovodja v oddelku peč naše steklarne Jože Kovačič je že leto dni predsednik zbora uporabnikov skupščine občinske zdravstvene skupnosti Šmarje pri Jelšah. Zaposlili smo ga, naj odgovori na nekaj vprašanj, saj je zdravstvo, ki se zadnje čase ubada s težavami, za vse nas zelo zanimivo. Mi in naši svojci smo pogosto uporabniki zdravstvenih storitev. In prav pri tem oziroma pri uživanju teh storitev smo vsi zelo občutljivi.

Eno leto ste že predsednik zbora uporabnikov skupščine občinske skupnosti za zdravstvo. Kakšne so vaše izkušnje, tovariš Kovačič?

»Biti delegat v zdravstveni skupnosti, to zahteva precej aktivnosti. Še toliko več pa velja to za opravljanje dela predsednika zbora uporabnikov... V zdravstveni skupnosti so vprašanja, s katerimi se ukvarjamo in jih poskušamo razreševati, zelo pestra. Gospodari-mo s pomembnimi sredstvi!

Hitro sem se vključil in spoznal značilnosti zdravstva v naši občini in v republiki. Pri tem mi precej pomagajo strokovne službe, ki so delovne in uspešne. V enoletnem obdobju smo se sestali velikokrat. Imeli smo šest zasedanj skupščine republiške zdravstvene skupnosti, pet sej skupščine občinske zdravstvene skupnosti, devet sej odbora za svobodno menjavo dela z zdravstvenim centrom, dve seji regijske zdravstvene skupnosti iz Celja, dve razširjeni seji zdravstvenega doma

v Rogaški Slatini. S tem, sem, seveda, omenil seje najpomembnejših organov!«

Kako se v razpravo v skupščini vključujejo delegati, kako se s sklepčnostjo na skupščinskih sejah in sploh z zavzetostjo naših delegatov?«

»S tem v glavnem nismo imeli težav, vendar opažamo neresnost nekaterih delegatov. Delegati sicer najpogosteje zahtevajo odgovore na vprašanja glede odnosov med zavarovanci oziroma uporabniki zdravstvenih storitev in zdravstvenimi delavci. Seje so včasih kar burne, saj gre za zelo določne zadeve, pomembne za nas vse... S sodelovanjem naših delegatov pa še ne moremo biti zadovoljni, saj se skupščinskih sej ne udeležujejo delegati vseh naših tozdov!«

Kakšne so sedanje zdravstvene razmere v občini?

»Na splošno povedano: nezadovoljivo! Predvsem zato, ker primanjkuje denarja, pogrešamo pa tudi solidarnost. Po zaključnem računu skupnosti za leto 1982 je zdravstvo izkazalo manjšo izgubo 2,6 milijona dinarjev in 14 milijonov prenešene izgube iz prejšnjih let. Seveda bi bilo izgube manj, če ne bi bilo poznanega neurja s točo in če kmetov, ki jih je to močno prizadelo, oprostili plačila prispevkov zdravstveni skupnosti v letu 1982.«

Kaj je zlasti značilno za zdravstvo v naši občini?

»Prav gotovo je zanimiva sestava zavarovancev, ki je bila v letu 1982 naslednja: skupaj je bilo zavarovancev 27.182 ali 319 več kot v letu 1981. Kmetov in njihovih družinskih članov je bilo med njimi 6.899 ali za 159 manj kot v letu 1981; upokojenecv in njihovih družinskih članov je bilo 5.486 ali za 146 več kot v letu 1981. Preostalo so socialni oskrbovanci, osebe, ki prejemajo družbeno preživnino in podporo.

To je, če jo lahko tako označim, precej slabša sestava od povprečne sestave zavarovancev v Sloveniji. Tako so tudi stroški na zavarovanca precej večji od slovenskega povprečja, saj je precej upokojenecv pa tudi kmečkega

življa visoke starosti. In zaradi manjše udeležbe aktivnega prebivalstva se temu ustrezno zbere tudi manj sredstev pri, kot sem že omenil, relativno nizkih stroških zdravljenja!«

Ali ne bi bilo prav, da bi zdravstveno varstvo urejali enotno v vsej republiki, saj bi bile potem »bogate« občine prikrajšane le za drobtine, nam pa bi to vseeno pomenilo veliko?

»Na osnovi omenjenih ugotovitev smo imeli sestanek s predsednico republiške zdravstvene skupnosti v Šmarju. Prikazali smo podatke, navedli, da se veliko število delavcev iz naše občine vozi na delo v Celju ter v Štore. Prispevek za zdravstvo prejema skupnost v Celju, ko bodo ti delavci upokojeni, pa bodo uporabljali zdravstvene storitve v breme naše zdravstvene skupnosti.«

Kako je pa s solidarnostjo?«

»Občine, ki se ukvarjajo z enakimi težavami kot naša, smo vse to skupaj predložili republiški zdravstveni skupščini. Komisije iz vseh regij naj bi izdelale pravičnejše kriterije za delitev solidarnostnih sredstev, oziroma naj bi le-ta povečali. V ilustracijo naj navedem podatek, da je več kot 1.600 delavcev iz naše občine zaposlenih v drugih občinah. Po sedežnem načelu delovne organizacije pa vsi ti prispevajo sredstva za zdravstvene skupnosti tam, kjer so zaposleni, ne glede na to, da v naši občini živijo poleg njih tudi vsi njihovi družinski člani, zavarovani po njih!«

Kako lahko delegati vplivajo na izboljšanje razmer v zdravstvu?

»So problemi, ki jih je treba zaradi pomanjkanja denarja rešiti čim prej! Lahko bi zmanjšali odhajanje naših bolnikov v oddaljene in drage zdravstvene ustanove, če to res ni nujno potrebno; povečali bi lahko skrb za preventivno zdravstveno delovanje in vzgajanje predvsem že v združenem delu; povečati bi bilo treba kontrolo bolnikov na domovih in uveljaviti njihovo nego na domovih. Verjetno pa so še drugačne rezerve, tudi v samem zdravstvu! Predvsem mislim na ustrežnejše organiziranje in izboljšanje ravnih storitev z razpoložljivimi sredstvi.

Stroškov pa ne bi smeli zmanjševati na škodo kakovosti zdravstvenih storitev in v bolnikovo škodo. Vodilo nam mora biti móto ali geslo: Človek in skrb za njegovó zdravje!«

Kje je torej izhod, rešitev iz težav?

članom kolektiva odšteti po 2.500 dinarjev, medtem ko bo cena za takšno letovanje zunanjih članov veljala 6.000 dinarjev. Rok za vplačilo je že potekel 25. maja!

Tudi letos počitniško delo za učence oziroma dijake

Za počitniško delo učencev po končani osnovni šoli oziroma za učence srednjih šol sprejema tajništvo organov samoupravljanja prijave do 15. junija. Prvi pogoj pa je, da je prosilec starjši od 15 let. Seveda bodo imeli prednost otroci delavcev steklarne!

Dva uspešna srečolova...

Gasilsko društvo steklarne in osnovne organizacije sindikata so pripravili in organizirali dva uspešna srečolova v Rogaški. Oboji načrtujejo še po en tak srečolov.

»Tudi če bi razrešili in uredili vse navedeno, menim da sedanje prispevne stopnje ne morejo pokriti vseh stroškov zdravstva, kajti prav ti stroški (zdravila iz uvoza, oprema, prehrana, prevozi itn...) naraščajo res skokovito. V bodoče bo torej treba najti dodatne vire sredstev, da bomo nekako skrpali konec s koncem. Seveda pa upravičeno pričakujemo večjo stopnjo solidarnosti!

Pri tem velja poudariti, da so stroški za zdravljenje na zavarovanca v Jugoslaviji, če jih primerjamo s stroški na zavarovanca v zahodnoevropskih in vzhodnoevropskih deželah, precej nižji. Prav tako velja tudi povedati, da v

skoraj vseh drugih evropskih deželah poznajo soudeležbo za plačilo zdravstvenih storitev, če izvajamo kot izjemo Sovjetsko zvezo. Na Švedskem, na primer, namenjajo kar 8% družbenega proizvoda za potrebe zdravstva!«

Zadnje čase smo se precej pogovarjali in tudi razburjali v zvezi z novim samoprispevnim sporazumom o prenosu dela stroškov zdravstva v breme delovnih organizacij...«

Novi samoupravni sporazum, ki obravnava to področje in ki je v javni razpravi, predvideva, naj bi organizacija združenega dela krile stroške bolnin nad 30 dni, razen v nekaterih

primerih, da bi poravnale tudi stroške za zdravljenje poškodb na delu in stroške v zvezi s pojavljanjem invalidnosti. Plačevale naj bi tudi zdravstvene preglede itn. Vse to ima za cilj izboljšanje varstva pri delu v združenem delu, potrestiti kontrolo bolnikov itn. Skratka, gre za večjo pozornost preventivi... Veste, sedaj se dogaja v nekaterih delovnih organizacijah, da imajo kar tridesetodstotni bolniški stalež, kar je popolnoma nesprejemljivo.«

Tovariš Kovačič, hvala za izčrpne odgovore!

Z. N.

Še o delovanju blagajne vzajemne pomoči...

Da ne bo nejasnosti!

Že v zadnji izdaji »Steklarja« smo poročali o sklepu konference sindikata, da se ustanovi blagajna ali fond vzajemne pomoči. Akcija je stekla in razdelili smo med delavce steklarne anketne liste, s katerimi naj bi ugotovili, kdo vse je pripravljen postati član te humanitarne organizacije... Vendar pa smo hkrati tudi ugotovili, da mnogo delavcev ne razume, za kaj v resnici gre in kako bo ta blagajna delovala. Zato smo se odločili o tem napisati še nekaj besed!

O delovanju blagajne vzajemne pomoči bo sicer v kratkem pripravljen pravilnik, ki bo natančno opredeljeval

vse, kar mora vsebovati takšen normativni akt.

Blagajno ali fond vzajemne pomoči

ustanovijo delavci v okvirih konference sindikata. Z blagajno upravlja komisija, ki bo verjetno štela pet članov. Članarina za pristop bo verjetno po 100 (sto) dinarjev na mesec. Prve tri mesece po njeni ustanovitvi naj bi posojil iz blagajne ne dajali, da bi se tako nabralo nekaj denarja. Posojilo naj bi bilo največ 10.000 dinarjev, mesečni odplačilni obrok pa bi naj ne bil manjši od 1.000 dinarjev.

Posojila naj bi odobraval komisija

Počitniška hiša v Dajli že čaka prve obiskovalce... - foto Z. Novak

enkrat v mesecu na podlagi vlog in kriterijev, zapisanih v pravilniku o blagajni vzajemne pomoči. Enkrat letno naj bi komisija poročala o svojem delu konferenci sindikata.

V blagajni naj bi bil vedno določen rezervni znesek za morebitne nujne primere. V primeru kakšne hude nesreče ali smrti bi bilo mogoče znesek posojila 10.000 dinarjev povečati za enkrat ali dvakrat.

Kdor se bo hotel po določenem času izpisati iz članstva blagajne vzajemne pomoči, bo dobil ves svoj, mesečno vplačevan prispevek nazaj. Enako velja za prenehanje članstva in povrnitev vplačanega denarja, ko se delavec upokoji ali ko zapusti delovno organizacijo! Seveda mora pred tem morebitno še nevrnjeno posojilo iz blagajne v celoti povrniti.

Upamo, da so ta dodatna pojasnila

dovolj in da se bo čim več sodelavcev sedaj le odločilo za uclanitev, saj se utegne v vse bolj zaostrenih gospodarskih razmerah in spričo upadanja ravnih osebnih dohodkov marsikdo znajti v trenutnih denarnih težavah. Prav nič odveč ne bo možnost, da si pridobi posojilo pod ugodnimi pogoji – brez obresti ob mesečnem odplačevanju!

FRANC VEHOVAR

Kadrovske zanimivosti

V aprilu 1414 delavcev

V aprilu je bilo v steklarni »Boris Kidrič« zaposlenih 1.414 delavcev, od tega v tozdu Osnovna izdelava 423, v tozdu Dodelava 168, v tozdu Kristal 363, v tozdu Dekor v Kozjem 170, v tozdu Servisne dejavnosti 75, v tozdu Delavska restavracija 2,2 v tozdu Naše staklo v Beogradu 12 in v delovni skupnosti skupnih služb 181. V aprilu je prišlo med nas 17 novih sodelavcev, zapustilo pa nas jih je 15.

Prišli

V aprilu so prišli med nas: v tozdu Osnovna izdelava za krogličaja Jože Lah in Jernej Plavček, za odnašalca Jože Koražija in Srečko Špiljak ter za vlagalca zmesi Fran Djurašević; v tozdu Dodelava za brusilce III v grobi brusilnici Franc Dolšak, Janko Kovačič, Drago Stančin (premeščen iz tozda Osnovna izdelava) in Andrej Zekar; v tozdu Kristal za vodjo vezalnice Milica Masnec (iz delovne skupnosti skupnih služb); v tozdu Dekor v Kozjem za steklobrusilce I. delovnega področja Lidija Kodrin, Vladislav Kunst, Marjetka Latin, Drago Mramor, Jože Planinc, Lidija Resnik in Ivan Skopik in v tozdu Servisne dejavnosti za transportnega delavca Pavao Vnučec. Vsem novim

sodelavcem želimo mnogo delovnih uspehov in da bi se v našem kolektivu kar najbolje počutili!

Odšli

V aprilu so zapustili našo delovno organizacijo: v tozdu Osnovna izdelava krogličarji Vlado Češnjaj, Stjepan Droždan, Franc Šket in Josip Zagorščak, ki so odšli v JLA; nosilka vođe Vjekoslava Vijačko, ki se je starostno upokojila; odnašalec Branko Miklaužič ter pomočnik Vili Medved, ki je umrl; v tozdu Dodelava brusilec II v grobi brusilnici Leonard Kecur, ki je odšel v JLA, v tozdu Kristal steklobrusilka I Štefanija Justin, ki je odpovedala delovno razmerje in brusilec I Marjan Polajžer, ki je odšel v JLA; v

tozdu Dekor v Kozjem steklobrusilec I. delovnega področja Franc Jug in steklobrusilca III. delovnega področja Karl Bračun in Gordjan Kolac, ki so vsi odšli v JLA; v tozdu Servisne dejavnosti transportni delavec Franc Mašera, ki se je invalidsko upokojil; v delovni skupnosti skupnih služb vodja prodaje na tujem trgu Tugomer Kladnik, ki je odpovedal delovno razmerje.

Rodil se je

V aprilu se je rodil Primož Bratuša – sin Jožeta. Staršem za veseli dogodek čestitamo, Primožu pa želimo vse najboljše v življenju!

Poročili sta se

V aprilu sta se poročili sodelavki: Darinka Kovačič – poročena Rebernak in Ružica Hrčica – poročena Boršič.

Obema sodelavkama želimo na novi življenjski poti mnogo lepega!

Predstavljamo vam novega tehničnega vodjo...

Maks Mrcina

Imamo novega tehničnega vodjo. To je Maks Mrcina. In da bi vam ga predstavili, smo se za vas, cenjeni sodelavci, z njim pogovarjali...

Prosimo vas, tovariš Mrcina, predstavite se!

»Rodil sem se 30. septembra 1927. leta v Ljubljani. Po končani osnovni šoli in srednji šoli sem nadaljeval študij na Visoki tehnični šoli v Ljubljani – na Fakulteti za kemijo. Zaposlil sem se leta 1952 v Steklarni v Hrastniku, diplomiral pa sem leta 1953. Vseskozi

sem bil zaposlen v hrastniški steklarni. Najprej sem delal v kemičnem laboratoriju, nato v pripravi proizvodnje, potem sem bil vodja proizvodnje, zatem tehnični direktor in direktor delovne organizacije. Od leta 1977 do leta 1979 sem bil kot delavec steklarne zaposlen v poslovni skupnosti Jugometal v Hrastniku. Vanjo je bila vključe-

na tudi hrastniška steklarna. Zadolžen sem bil za razvoj. Zadnjega pol leta pa sem bil v steklarni vodja plansko-analitične službe.

Kako, da ste se odločili priti v našo delovno organizacijo?

»Zadnje delo, ki sem ga opravljal, mi kot kemijskemu inženirju, ki se je vse skozi ukvarjal s proizvodnjo oziroma z delom, ozko povezanim s proizvodnjo, ni ustrezalo. Po drugi strani pa tudi, če si dolgo član neke delovne organizacije, sčasoma postaneš njen sestavni del

– kot nekašen inventar. In to ni dobro! Pa sem, glede na predvideno rekonstrukcijo rogaške steklarne, prišel na pogovor v Rogaske. Do upokojitve mi preostaja še devet let in menim, da je to še precej dolga doba. Če mi bo zdravje dopuščalo, bom v novem delovnem okolju delal še kar precej let.«

Po vsem povedanem je očitno, da imate bogate delovne izkušnje. Kako vi vidite našo steklaro s proizvodno-tehnološkega vidika in kaj bodo vaše poglavitne naloge?

»Menim, da je odločitev o rekonstrukciji in o planirani povečani proizvodnji svinčenega brušenega stekla zelo ustrezna. Na ta način bo rogaška steklaro vključila v svojo proizvodnjo nekatere sodobne tehnološke dosežke, ki jih v svetu že s pridom uporabljajo. Sicer je proizvodnja na nek način že zastarela in hitreje bo treba

vključevati nekatere proizvodno-tehnične dosežke tudi v sedanjo proizvodnjo. Kolektiv je sicer mlad in pred nami je še lepa prihodnost! Vzpodbudno pa je to, da s kadri v Rogaske vendarle ni takšnih težav, kot so v Hrastniku.

Glede dela pa menim, da bo treba poskrbeti, da bo proizvodnja ostala na primerni ravni in jo posodabljati, v večji meri pa menim, da se bom vključeval na področju priprave nove investicije, kajti podobno večjo, res ne za kristalno steklo, smo v Hrastniku pred leti že izpeljali...!«

Prijeten sogovornik z bogatimi izkušnjami in priznan strokovnjak – tako bi lahko na kratko označil našega novega tehničnega vodjo. In omenimo pri tem še to, da je Maks Mrcina tudi družbenopolitično aktiven, član več zborničnih organov, tudi član republi-

škega odbora za družbenoekonomske odnose, ki deluje v okvirih republiškega odbora delavcev kemije, gumarstva in nekovin. Je poročen, oče dveh še šoloobveznih otrok. Sanovanjsko vprašanje mu bomo v kratkem uredili in po končanem šolskem letu se bo v Rogaske Slatino priselila tudi njegova družina...

Rogaška je tovarišu Mrcini kot kraj všeč, saj je to velika sprememba glede na ozko dolino, v kateri je stisnjen Hrastnik, čeprav ima tudi to mesto svoje čare. Prepričani smo, da se bo s svojimi bogatimi izkušnjami hitro vključil v naš kolektiv in svoje bogato znanje s pridom uporabljal pri razvijanju naše delovne organizacije. V našem kolektivu in kraju mu želimo obilo delovnih uspehov v prepričanju, da ni izbral napačnega kolektiva!

Z. N.

Ne bi smeli prezreti!

Pomembno družbeno priznanje Valterju Jordanu

Letos 29. aprila so v Ljubljani na republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije podelili posameznikom in organizacijam priznanja za uspešno delovanje. Med njimi je bil tudi naš sodelavec Valter Jordan, ki je prejel najvišje sindikalno priznanje, namenjeno posameznikom – Zlati znak Zveze sindikatov Slovenije.

Ta dogodek je bil povod, da smo Jordana zaprosili za krajši pogovor. Valter je po poklicu steklopihalec. Končal je srednjo politično šolo, bil je osem let predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Šmarje pri Jelšah, sedaj pa je vodja temeljne organizacije Delavska restavracija.

Pobudo za podelitev zlatega znaka je dal občinski svet Zveze sindikatov Šmarje pri Jelšah na osnovi vašega družbenopolitičnega udejstvovanja, še zlasti v sindikatu. Opišite to svojo aktivnost!

»Po končani Steklarski šoli sem najprej delal v mladinski organizaciji. Bil

sem tudi njen predsednik. Z delom z mladimi sem se ukvarjal tudi potem,

Naš novi tehnični vodja Maks Mrcina, dipl. inženir kemije. Ohlajeni izdelki prihajajo iz hladilnice... – foto Z. Novak

ko sem se vrnil na delo z odsluženja vojaškega roka. Potem pa sem se vključil v sindikalne vrste. Bil sem tudi predsednik konference sindikata, v letih od 1974 do 1982 pa sem bil predsednik občinskega sindikalnega sveta. Zadnje leto sem spet v steklarni...«

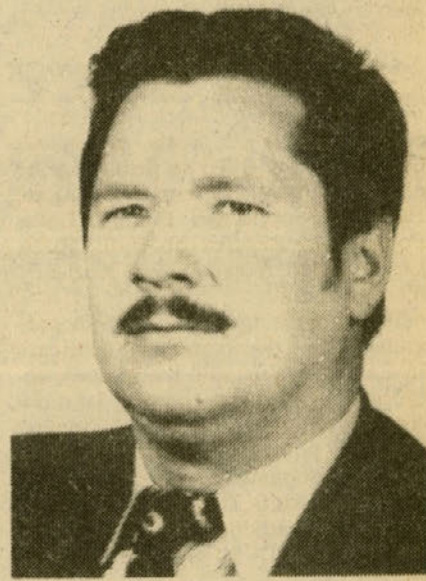
Je kakšna vsebinska razlika med delovanjem sindikata pred leti in danes?

Zlati znak Zveze sindikatov Slovenije Valterju Jordanu... Čestitamo!

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so ob boleči izgubi mojega očeta izrekli besede sožalja, darovali cvetje in vence ter ga tako številno spremljali na njegovi zadnji poti!

FRANC VEHOVAR

»Gotovo! Pred leti je bil sindikat precej odmaknjen od bistvenih družbenoekonomskih tokov. Ozimnica, sindikalni izlet, oddih in športna rekreacija ter bolj ali manj uspešno sodelovanje z organi samoupravljanja, to je bilo króg delovanja sindikata. Po ustavnih amandmajih in po sprejetju zakona o združenem delu pa se je vloga sindikata precej spremenila. Sindikat je postal prisoten na vseh področjih delavčevega dela in življenja, še posebej pomembno pa je njegovo delovanje v skrbi za kvalitetnejše gospodarjenje z družbenimi sredstvi, saj je sindikat sopodpisnik družbenih dogovorov o usmerjeni delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke, nadalje je pobudnik prizadevanj za doslednejše nagrajevanje po delu in rezultatih dela, proizvodnemu delu daje ustrezno veljavo ipd. Seveda pa so to le nekatere najvažnejša področja delovanja sindikata!«

Nagrajevanje po delu in rezultatih dela ostaja še nadalje ena izmed osrednjih sindikalnih nalog, ali ne?

»Da, kajti v vseh teh letih, odkar se sindikat trudi v tej smeri, nam je še ni uspelo v celoti izpeljati... Manjkalo nam je odločenosti in volje! Določen napredek pa je vendarle dosežen, saj je sindikat v sodelovanju z gospodarsko zbornico pripravil ustrezne strokovne podlage za pripravo ustreznih aktov. V proizvodnem delu je nagrajevanje v glavnem dobro izpeljano, le zunaj materialne ali gmotne proizvodnje bo treba čimprej bolj ustrezno opredeliti nagrajevanje!«

Kaj vam pomeni priznanje »Zlati znak Zveze sindikatov Slovenije«?

»To pomeni nagrado in priznanje meni in tudi vsem sindikalnim delavcem naše občine, s katerimi sem zadnja leta sodeloval... Gotovo je to nagrada za vso mojo sindikalno in družbeno dejavnost zadnjih let.

Pri tem bi morda lahko omenil, da je ena izmed pomembnih pridobitev sindikata zadnjih let vključitev našega sindikalnega sveta v srečanja slovenskih in hrvaških občin, v tako imenovana srečanja bratstva in prijateljstva, predvsem zaradi tega, ker mejimo z občinama Pregrada in Krapina, katerih delavci delajo v naši občini. Na ta način krepimo bratstvo in enotnost naših narodov.

To priznanje je pa tudi obveznost za še bolj zavzeto delo v bodoče. Menim, da lahko svoje izkušnje uspešno prenašam na mlade sindikalne delavce. Še naprej pa bom deloval v organih krajevne skupnosti in občine.«

Čestitamo vam, Valter Jordan, za priznanje, ki je na nekakšen način tudi priznanje naši delovni organizaciji. In želimo vam še obilo novih delovnih uspehov!

B. N.

Sedem uspešnih let

Kozjanski kulturni teden

Naslov tega sestavka je pravzaprav uganka, rekli bi lahko tudi enačba s tremi neznankami. Neznanke so: kozjanski, kulturni, teden. Ne verjamete?

»Kozjanski«

V zadnjih letih se je sicer ta pojem ustalil, nekaj let prej pa je dobival čudne dimenzije in prav zato ga nekateri še danes ne razumejo... »Kozjansko« je tedaj pomenilo »zaostalost«. Zaradi koristi, ki so jih imeli vsi zaostali v tistih letih, ko je družba postala pozorna in solidarna do teh območij, so neznan kreatorji (NN) povečali območje Kozjanskega na sedem ali celo devet občin. Da ne bi zašli s tem razmišljanjem predaleč, naj na kratko »omenim« Kozjansko: Bohor, Jurklošter, Slivnica, Rudnica, Sotla, Kunšperk, Orliško hribovje. To so približni mejniki. Večji kraji na tem območju so: Planina, Šentvid pri Planini, Loka, Podčetrtek, Bistrica ob Sotli, Buče, Lesično, Podsreda in seveda Kozje. Po njem tudi ime!

To območje ima več skupnih geografskih in demografskih lastnosti. Ime zanj se je ustalilo med narodnoosvobodilnim bojem. In zakaj tako obširno in toliko besed o samem imenu? Zato, ker je prav v teh krajih zaživela zamisel o obogatitvi kulturne ljubiteljske dejavnosti in ker so to kraji z bogato tovrstno tradicijo. Kozjanski kulturni teden - KKT - pa se je rodil v Lesič-

nem oziroma na Pilštajnu pred sedmimi leti.

»Kulturni«

Tudi o tem pojmu se dá pisati in je treba pisati, ker je večpomenski in včasih tudi nápak razumljen. Zlasti danes ne omejujejo kulture le na umetnost ali kulturniško poklicno in amatersko delo, ampak pomeni plemenit odnos med ljudmi: spoštovanje človekovega dostojanstva in estetsko okolje.

»Teden«

To je le simbolična časovna oznaka, saj prireditve v tem »tednu« niso tako zgoščene in potekajo dva tedna ali celo tri tedne.

Ugotavljamo, da je KKT - Kozjanski kulturni teden - v sedmih letih pognal korenine in nam že prešel v navado. V slabem in v dobrem smislu! V dobrem zato, ker želimo ljudi navaditi na aktivno delo v kulturnih društvih in obiskovati kulturne prireditve, se zanje zanimati, o njih in po njih razmišljati. Ker pa smo, ne vem zakaj, togi in sebični v svojih občinskih mejah, se je prvotni prostor Kozjanskega kulturnega tedna

v teh letih krepko spremenil, pa zato njegovo ime tudi ne ustreza več. Odpovedali smo sodelovanje z nekaterimi izredno prizadevnimi društvi šentjurske občine in KKT spremenili v manifestacijo šmarske občine. In to je tisto, na kar sem mislil, ko sem zapisal, da nam je KKT prešel v navado v slabem!

Ker je letošnji KKT minil šele pred kratkim, o njem ne bi obširneje poročali. Upam le, da je bil zasnovan tako, da ni nikogar obšel neopazno. Ustaviti pa se moram pri prireditvi, ki je za nas, krajevno skupnost Kozje in za vso šmarsko občino, pomenil res mnogo. Doživeli smo premiero kratkega barvnega filma »Nasmeh in bolečina«. Filma, ki je umetniško spregovoril o Titovi materi, o parku Trebče - v širšem pomenu in obsegu - in prav o nas, o življenjskem utripu naših krajev danes in s pogledom nazaj. »Nasmeh in bolečina«, naslov, ki je najkrajši Titov opis obraza svoje matere, ni bil navdih le slikarju Božidarju Jakcu za upodobitev Marije Broz-Javeršek, ampak je bil navdih tudi ekipi, ki je pod tem naslovom posnela film.

Doslej sem si film ogledal petkrat in najbrž si ga bom še mnogokrat, saj me kot pravo umetniško delo vselej prevzame in to celo vsakokrat močneje.

Film označujejo kot dokumentarni, vendar je ta oznaka morda preveč površinska, naj se nam taka zdi, naj jo tako poznamo. Film »Nasmeh in bole-

čina« je nekaj več. Je čudovito zlitje slike, besed in glasbe – torej svetlobe in zvoka.

Našemu kraju, kjer je bila krstna predstavitev filma, je bilo v čast, da je gostil tudi njegove ustvarjalce. Po premieri so le-ti vzpostavili z obiskovalci v dvorani pristen stik in povedali marsikaj zanimivega ter tehtnega.

Na koncu naj omenim še to, da si je film ogledal slikar Peter Pečevnik iz Kamnika, ki je razstavil svoja olja v zdravstvenem domu Kozje. Iz njegovih besed gotovo lahko povzamemo,

da bo pod vtisom filmskih posnetkov naših krajev ustvaril še več slik s takimi motivi. Nekaj jih je, res mojstrsko, že doslej.

Nastanek filma »Nasmeh in bolečina« je gmotno podprla kulturna skupnost občine Šmarje pri Jelšah. Eno kopijo smo dobili tudi v Kozje. Ob raznih priložnostih bomo spet gledali in pokazali drugim NAŠ film!

V okviru KKT 83 je predstavilo svojo dejavnost na »Kozjanskem feljtonu« tudi naše kulturno društvo »Bohor«. Zapeli so pevci moškega pevske-

ga zbora, oktet in še ljudski pevec, skupina mlatičev je pokazala staro opravilo, najbolj pa nas je razveselila folklorna skupina, ki je sicer šele začela s svojim delom. Sestavljajo jo sami mladi; mladi, ki vidijo v tej svoji dejavnosti smisel, ki jih združuje slovenska pesem in ples in ki bodo gotovo pritegnili še druge.

Na koncu zatorej lahko zapišem: bela lisa kulturne zaostalosti Kozjanskega zginja: cilji KKT se uresničujejo!

FRANC ČERNELČ,
Osnovna šola Kozje

Šport med učenci Steklarske šole

Zanimanja ne manjka...

Kot edini šoli srednjega usmerjenega izobraževanja v občini Šmarje nam je na Steklarski šoli v Rogaški Slatini dana prijetna dolžnost, da zastopamo občino v srednješolski konkurenci na športnem področju. Po številu učencev smo med najmanjšimi šolami srednjega usmerjenega izobraževanja na celjskem območju.

V šolsko športno društvo so včlanjeni vsi učenci, saj je prav vsakdo med njimi lahko našel med številnimi športnimi vrstami aktivnost, ki ustreza njegovemu zanimanju in psihofizičnim sposobnostim. Glede na to, da imamo žensko in moško populacijo, se učenci kar nekako porazgubijo v posameznih ekipah, tako da možnosti za kakršnokoli selekcijo pred tekmovanji skorajda ni bilo. Kljub vsemu pa smo z doseženimi rezultati zadovoljni.

Uspeh, dosežen na športnem področju, pomeni priznanje ne samo šolskemu športnemu društvu, marveč predstavlja pomembno priznanje tudi posamezniku. Zaradi različnih umskih

sposobnosti učencev se marsikateri med njimi ne uspe afirmirati ali uveljaviti z znanjem oziroma z ocenami v šoli. Prav za take učence je pomembno, če najdejo svojo potrditev na strelišču, za šahovsko ploščo ali pa na športnem terenu.

V večini primerov beležimo, da je dober športnik tudi povprečen učenec. Tako kot v šoli je treba tudi v športu vlagati veliko navora, če želimo priti do dobrih rezultatov.

Da je lahko korelacija ali pozitivna vzročna povezanost med športom in učenjem v šoli ugodna, nam dokazuje tudi letošnji primer, ko se je sedem razredov Steklarske šole potegovalo

za naslov najboljšega športnega razreda. Priborili so si ga učenci tretjega letnika, zadnja generacija maturantov poklicnega izobraževanja, ki prednjačijo pred drugimi tudi po učnem uspehu. Šolsko športno društvo jim je za nagrado priredilo na dan mladosti piknik s športnimi aktivnostmi v naravi.

K uspehom športnega društva na šoli so veliko prispevali tudi učenci nižjih razredov, ki nas bodo zastopali na športnih tekmovanjih v naslednjih letih.

V opozorilo pa nam morajo biti primeri, ko doseženi uspehi na športnem področju zaslepijo posameznika in ga odvrnejo od izobraževanja za poklic. Zavedati bi se morali, da sta le poklic in delo tisto, kar jim zagotavlja pridobivne sredstev za življenje. Tako osveščen športnik bo imel tudi pravičen odnos do šole oziroma do izobraževanja.

MARJAN ČUJEŽ

Šahisti steklarne delavni...

Uspešni v organizaciji in v tekmovanjih

Naši šahisti so pripravili in izvedli 16. tradicionalni šahovski brzopotezni turnir v počastitev dneva OF ter praznika dela – 1. maja ter kar uspešno sodelovali na republiškem moštvenem sindikalnem prvenstvu na Bledu.

Sestnajsti tradicionalni šahovski brzopotezni turnir smo priredili v nedeljo, 29. aprila. Udeležilo se ga je 36 tekmovalcev, ki so bili razdeljeni v tri

predtekmovne skupine. Po moči sodelujočih je bil to eden izmed najmočnejših turnirjev do sedaj pri nas, čeprav je bila številčnost udeležencev

nekoliko manjša, saj je hkrati bilo v Lipici finale republiškega moštvenega prvenstva. Zato bomo morali v naslednjih letih za ta turnir izbrati primernejši datum.

Na turnirju so sodelovali en vele mojster, ženski mojster, mojster, dvanajst mojstrskih kandidatov, štirinajst prvokategornikov in sedem tretjekate-

gornikov. Po štirje najboljši iz vsake predtekmovalne skupine so se uvrstili v prvo finalno skupino, naslednji trije so se uvrstili v drugo skupino, medtem ko so se zadnje uvrščeni v predtekmovalnih skupinah uvrstili v tretjo skupino. Vsi sodelujoči so sprejeli spominska darila, zmagovalci pa so dobili še nagrade v obliki steklenih izdelkov.

Škoda je le, da so se turnirja udeležili le štirje šahisti iz naše steklarne domačini. Glavni organizator turnirja, ki je praktično nosil vse breme prireditve in hkrati še tekmoval, je bil Jovo Tišma.

Pa pogledimo še tekmovalne rezultate po skupinah!

Finalna skupina: 1. mojster Lalić z 10,5 točkami in brez poraza, 2. mojstrski kandidat Voršernik z 9 točkami ter 3. velemojster Djurić s 7 točkam. Druga finalna skupina: 1. mojstrski kandidat Zorko z 8,5 točkami, 2. prvokategornik Kotnik s 7,5 točkami in 3. prvokategornik Musić s 7,5 točkami. Tretja finalna skupina: 1. mojstrski kandidat Cvar z 8 točkami, 2. prvokategornik Pertinač s 7,5 točkami in 3. prvokategornik Slomšek s 7,5 točkami.

Šahisti steklarne v sestavi: Jovo Tišma, Alojz Kubale, Jože Goručan in Stipe Pešić smo se 7. in 8. maja udeležili na Bledu republiškega moštvenega sindikalnega prvenstva. Tekmovalo je kar 41 moštev, s čemer se potrjuje

spoznanje, da je šah tista športno-družabna zvrst, ki ima mnogo privrženec.

Najboljši rezultat je dosegel v našem moštvu Kubale, vendar smo bili tudi ostali trije kar solidni. Uvrtili smo se v sredino tekmovalne razpredelnice, kar ocenjujemo za dober dosežek. Zmagovalka tega tradicionalnega turnirja je bila ekipa Ljubljanske banke s 33,5 točkami, drugo mesto je zasedla ekipa ŽGT Jesenice z 28,5 točkami, tretja pa je bila ekipa ŽGT Ljubljana z 28 točkami. Po končanem tekmovanju so predstavniki Šahovske zveze Slovenije razdelili pokale in diplome desetim najboljšim uvrščenim moštvom. STIPE PEŠIĆ

Koristna pobuda...

Veseli »glažarčki«

Za uvedbo rubrike z aforizmi, ki naj bi imela naslov VESELI »GLAŽARČKI«, je dal pobudo Pero Srečković iz Obrenovca. Veseli bomo tudi vaših prispevkov vanjo. Pošiljajte jih na naslov našega uredništva, vendar vsak mesec najpozneje do 15. koledarskega dne, da jih še lahko uvrstimo v naslednjo izdajo...

Po svetu izdelujejo razne figurice iz stekla, prebrali pa smo tudi, da v neki deželi ponujajo nogometno žogo za suvenir ali spominek... In tako mora nekdo pihati nekaj desetletij delovne dobe, medtem ko nekdo drug lahko z enim samim zabitim golom napihne svojo denarnico z milijoni.

Čeprav zelo skrbimo, da bi bilo čim manj odpadka, se zgodi, da počli kak-

šen izdelek zaradi visoke temperature... Tudi na naših tržnicah in v trgovinah je že kar vroče. Toplotni udari se najbolj čutijo - v žepu.

V steklarski industriji skrbimo za zaščito delavcev pri delu. Tu se še lahko zavarujemo pred nevšečnimi plini, vprašanje pa je, kdaj se bodo znašli »luftarji« na - steklenih nogah?

Saj se ne bi jezil, če bi mi šef kdaj dobro »zabrusil« in bi mi zaradi tega poskočila cena na plačilnem seznamu!

Po svetu in pri nas si belijo glave, s čim je najbolj gospodarno kuriti v steklarskih pečeh. Za nas dileme o tem niti ni. Mi smo postali to, kar smo prav zaradi tega, ker so v proizvodni ogenj praviloma skakali - žulji.

Ponekod so natečaji kot ročno oblikovanje stekla. Pihajo, napihujejo, obračajo se in se segrevajo na rahlem ognju. Natečaj ostane nepoškodovan, počli pa po mnogih pripravniških diplomah.

Naša Steklarska šola je posebna vrtnarija za kadre. In kakor velja za druge vrtnarije, velja tudi zanjo: sadike uspevajo le, če so zalite z znojem.

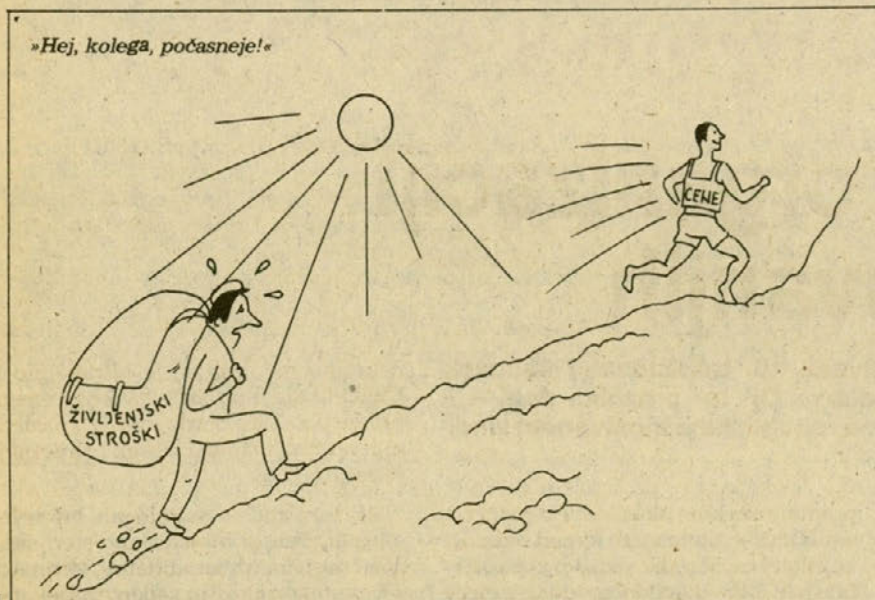
Devizna lista je kakor lista za stanovanje. Še dobro bo, če se ne bo dinar nastanil v zasilnem stanovanju!

Kako najboljšo razdeliti devizno potico? Vse kaže, da je bo deležen (manjši del) tudi tisti, ki jo je spekel na svojih žuljih.

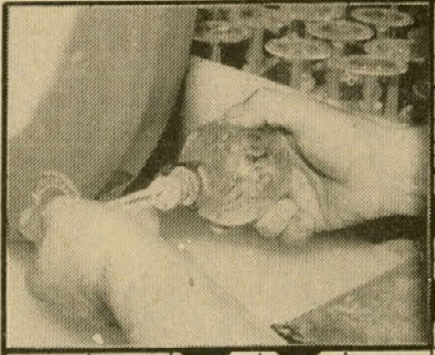
Ročno poliranje v kislini je odpravljeno, toda zaradi tistega, kar zamesi zdravstvena knjižica na vrtovih in njivah, se drugi še kar naprej - kislodržijo.

Z regresom gre še naprej »ročno«. Prejeli ga bomo »na roke«, toda nikakor ne gre vstric z novimi letoviščarskimi cenami!

»Hej, kolega, počasneje!«

STEKLAR

		STEKLAR	UPODABLIJANJE PREDHETOV IZ VOŠKA	LUPINA	KANJA	DEL SLUŠNEGA ORGANA	ĐEOGRAJSKI TEDNIK	ITALIJA	NAZIV ZA KRYOLOČNO ŽIVAL	RAZLIČNA SAMOGLASNIKA	KMEČKO OPRAVILO
		NASLEDEK SOCIALIZMA									
		KOMUNALNA BANKA							POJAV NA VODI JED		
										AMPER	OVELOST
KUB.	POLOTOK NA JADRANU		GRŠKA ČRKA	SILICIJEVA RUDNINA LEPIH BARV			SPREMLJEVALEC EROSA				
							NAPLAČILO				
MESTNI NASAD				SKUPNO IME ZA PERNATE ŽIVALI					OSEBNI ZAIHEK ZAREBRNICA		
GRŠKA POKRAJINA				LADKO KOROŠEC		ČISTILNIK ZA ŽITO	KRSTA				
				ZVIŠANA NOTA, C			POTEPUH				
ZVITOREPKA						PODLOŽNIK V FEVD. DOBI				GOZD	
						MESTO V FURLANIJH					
NAŠE LETALSKO PODJETJE			TOVARNA V KRANJU					ŠMUČIŠČE NA POHORJU			
			CINDSOV AVTO					ANTON INGOLIC			
ŠPANIJA	SOSEDRŽAVA TURŠKI VELIKAŠ							M. IME NAŠ OTOK			
SLOV. PESNIK (SEVERIN)				SEZVAH IMEN ERNEST VRANC					SREDIŠČE VRTENJA ALBERT EINSTEIN		
SREBRO		DRVARSKO ORODJE						VEČANJE			
		POLMER						PRVA ČRKA			
KARAVAN (ORIGINALNO)						VEŠOLJSKO VOZILO					

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 105

Med reševalce nagradne križanke št. 105 bomo z žrebom razdelili 360 dinarjev nagrad in sicer prvo nagrado 150 dinarjev, drugo nagrado 120 dinarjev in tretjo nagrado 90 dinarjev. Prosimo pa vse reševalce, naj vsakdo odda le po eno rešitev!

Rešitve nagradne križanke pošljite na naslov: uredništvo časopisa »Steklar«, steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1 ali jih oddajte v skrinjico za časopis »Steklar« pri vhodu v steklarno. Pri tem ne pozabite na pisemsko ovojnico pripisati: ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 105!

Pri zrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, ki bodo prispele na naslov uredništva časopisa »Steklar« ali ki bodo oddane v skrinjico za časopis najpozneje do 15. junija letos.

Za nagradno križanko št. 104 je žreb namenil prvo nagrado 150 dinarjev Vladu Medvedu, drugo nagrado 120 dinarjev Leopoldini Gotlin in tretjo nagrado 90 dinarjev Barbari Pelko. Vsem nagrajencem čestitamo!

Rešitev nagradne križanke št. 104 – vodoravno: IZLET V NARA(VO) ZA PRVI MAJ, Lomonosov, atom, sako, 1. Stanič, DOZ, ono, Paračin, KA, Gantar, galop, avion, starka, r, ročaj, Aeda, NOV, SD, sestra, midi, kilt, Rim, ritem, ala, INRI, utaja, (LOGARSKA) DOLINA, Nikolaj.

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Zvezdana Dangubič, Boris Firer, Anton Jost, Magda Jurjec, Zlatko Novak, Franc Vehovar in Franc Župančič. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Zlatko Novak. Tajnica uredništva Cita Novak – Likovna zasnova in oblikovanje Aljoša Rebolj – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 1800 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, Ljubljana.